

و نتیجه اینکه از این اصل حاصل می شود این است که هر وقت مجازات بموقع اجرا گذاشته شود باید مرور زمان آن قطع گردد زیرا حق اجرای مجازات است که بواسطه اجرا نشدن مشمول مرور زمان می گردد بنا بر این محض اینکه این حق در مدت های قانونی (در جنایات ۲۰ سال در جنحه ۵ سال در خلاف ۲ سال) بموقع اجرا گذاشته شد مرور زمان قطع شده و از بین می رود و این موضوع را در کیفرهای مختلفه مورد مطالعه قرار خواهیم داد.

الف - در کیفر اعدام فقط کافی نیست که محکوم برای اجرای حکم توقیف گردد تا اینکه مرور زمان قطع شود زیرا که توقیف شخص محکوم با اعدام اجرای کیفر مزبور اطلاق نمیگردد بنا بر این اگر در مدت ۲۰ سال از تاریخ صدور حکم اعدام مجازات مزبور نسبت بمحکوم اجرا نشود مورد مشمول مرور زمان می گردد هر چند محکوم در توقیف بوده و دستور اجرای مجازات هم در باره او صادر شده باشد و در این مورد فقط با اجرای مجازات اعدام مرور زمان قطع می گردد.

ب - در مجازات های جریمه نقدی و ضبط اموال نیز حکم اجرای آن موجب قطع مرور زمان نیست بلکه با عمل اجرائی از قبیل پرداخت جریمه یا توقیف اموال منقول یا غیر منقول یا توقیف شخص مدیون برای اینکه جریمه را بپردازد باید انجام شود تا اینکه مرور زمان مجازات مزبور قطع گردد و در صورتیکه بواسطه عملیات اجرائی تمام مجازات اجرا نشود مثلاً نصف جریمه مورد حکم وصول گردد نسبت ببقیه مجازات که اجرا نشده مرور زمان در مدت های قانونی جاری می شود.

ج - مجازات های سالب آزادی - در این نوع مجازات ها مرور زمان بواسطه ابلاغ یا انتشار حکم و امثال آن قطع نمیگردد و فقط توقیف محکوم برای اجرای حکم قبل از انقضای مدت های قانونی که برای حصول مرور زمان لازم می باشد موجب قطع مرور زمان می گردد و در مرور زمان مجازات های سالب آزادی فروض ذیل را مطالعه خواهیم نمود -

۱ - بر حسب اصول کلی در مجازات های سالب آزادی اگر حکم غیاباً صادر

شده باشد و یا اگر محکوم پس از حکم حضوری و قبل از اجرای حکم فرار کرده باشد آن حکم بموقع اجرا گذاشته نشده و بنا بر این اگر در مدت بیست یا پنچ یا دوسال که برای حصول مرور زمان لازم است محکوم برای اجرای حکم توقیف شد مرور زمان مجازات قطع می شود و اثر توقیف محکوم قطع مرور زمان مجازات است از روز توقیف نه از تاریخ صدور حکم

۲- در احکام غیابی جنائی توقیف محکوم فقط اقدام احتیاطی است که بعمل می آید برای اینکه محکوم را مجبور بمحاکمه حضوری نماید و توقیف مزبور شروع اجرای حکم محسوب نمیگردد بنا بر این مبداء مرور زمان از تاریخ صدور حکم محسوب میشود و اگر محکوم پس از توقیف احتیاطی فرار نماید باز شروع مرور زمان از همان تاریخ حکم خواهد بود -

۳- اگر محکوم بمجازات سالب آزادی پس از اینکه يك قدمت از مجازات در باره او اجرا گردید موفق بفرار از محبس شد طبق اصول کلی برای بقیه مجازاتی که باید نسبت باو اجرا گردد مرور زمان از تاریخ فرار او شروع می شود -

مرور زمان در مجازات های تعلیقی - در هر موقع که اجرای مجازات بواسطه علل قانونی تعلیق شده و باین جهت اجرای آن مانع قانونی دارد مرور زمان مجازات آنها تعلیق میگردد مثلاً هنگامی که بموجب حکم اجرای مجازات در باره محکوم تعلیق گردیده مرور زمان مجازات این حکم در موقعی شروع می شود که محکوم مجدداً مرتکب جرمی شده و محکوم گردد که در این مورد از تاریخ حکم ثانی مرور زمان اجرای حکم اولی هم شروع می شود زیرا پس از صدور حکم ثانی است که آثار تعلیق حکم اولی از بین میرود و مجازات آن قابل اجرای گردد بنا بر این مسلم است که مرور زمان مجازات آنها از تاریخ حکم ثانی شروع میشود

آثار مرور زمان مجازات - بطوریکه بیان شد آثار مرور زمان حق تعقیب جنبه عمومی جرم شبیه به آثار عفو عمومی است در صورتیکه آثار مرور زمان مجازات شبیه به آثار بخشودگی میباشد بدین جهت وقتی که مجازات مشمول مرور زمان شد مانند بخشودگی مانع اجرای مجازاتی که بواسطه محکومیت حاصل شده میگردد